Ner 258. ROK 1834. WTOREK 11 LISTOPADA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące wraz z Rozmaitościami Złp. 12. miesięczne złp. 5.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Marcina B.

IMIONA SŁAWIANSKIE.
Dziś Niemisław.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godz:	Barometr do 0° R red w miarze Paryzkiey	Stopnie ciepła podług Réaumura	Psychrometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi.
	7	27" 3'"215	— 00,7	1'" 81	Zaden	Pogoda	Mgla
10	12	3, 475	+ 7, 6	2, 44	" "	" "	
	3	3, 467	+ 9, 7	2, 77	Wschodni słaby	" "	
	9	3, 875	+ 4, 4	2, 69	Pł. Zachonni słaby	Pochmurno	

Cześć Urzędowa.

Dnia 13 Listopada 1834 roku w kamienicy pod L. 274 w ulicy Wislnéy sprzedanemi będą przez publiczną licytacyą, za gotową srebrną monetę różne ruchomości, mianowicie: srebra, suknie; bielizna, pościel, meble, książki i t. p. w spadku po ś. p. X. Floryanie Kudrewiczu pozostałe, w skutek uchwały Trybunału I. Instancyi M. K. d. 4 Listopada 1834 Nr. 4385 zapadłéy.

Kraków 5 Listopada 1834 r.

(3r.) *Marcin Strzelbicki* N. P.

Prawnie zajęta odzież męzka będzie dnia 14 Listopada r. b. o godzinie 10 z rana w Sukiennicach Miasta Krakowa przez publiczną licytacyą sprzedana, o czym podpisany komornik zawiadamiając, chęć kupna mających w mieysce i na termin, z gotowemi srebrnemi pieniądzmi zaprasza.

Kraków d. 6 Listopada 1834 r.

Woyc: *Dziarkowski* k. sąd.

Cześć Polityczna.

WIADOMOŚCI Z OSTATNIEY POCZTY.

PARYŻ 29 Października. Przesilenie ministeryalne, powiada *Dziennik Sporów*, uczyniło krok do swego rozwinięcia się.— Prawie ani już wątpić, że król przyjął dymissyą marszałka Gerard. Wczoray wszyscy ministrowie znaydowali się na radzie, w któréy zastanawiano się nad wyborem następcy marszałka. Wypadek, nie był jeszcze wczoray wieczór wiadomy. — Dziennik zaś *Impartial* tak mówi: »Wczoray wieczór, chciano się na kilku salonach zakładać, że marszałek pozostanie prezesem rady, i że natomiast PP. Guizot i Persil podadzą się do uwolnienia.»

Dziś w południe odbyła się znowu rada ministrów, któréy skutek podobnież grubą powleczony zasłoną.— Mówią, że względem niektórych okoliczności oczekiwano jeszcze na zdanie xięcia Talleyranda.

Jest znowu nieco nadziei, że nowa pożyczka hiszpańska, przyjdzie do skutku.

Wystąpienie marszałka Gerard z ministerstwa, uważają niektórzy za bardzo niekorzystny wypadek dla rządu. Zamierzał on rozmaite polepszenia, był popularnym, i miał nawet po sobie wolność druku, już dla téy saméy przyczyny, że nienależał do stronnictwa doktrynerów. — Niektórzy nawet wno-

szą, iż ustąpienie marszałka pozbawi ministrów większości w izbie, — co jednak niema za sobą żadnego podobnieństwa do prawdy. —

Na brzegach hiszpańskich i francuskich polecono pilne baczenie na D. Miguela; gdyby tam na przypadek był postrzeżonym; rozkazano aresztować go natychmiast.

Saragossa 18 *Października.* (*Z Gazety powszechnéy Niemieckiéy.*) Po pokonaniu trudnych do opisania przeszkód i niebespieczeństw w przebyciu Pireneów i napotykaniu band zbroynych, przybyłem tu wczoray. Wyższa prowincya Arragonija, od granic francuskich aż po równiny, jakiéy takiéy używa jeszcze spokoyności. Miasto Jaca, napełnione stronnikami karlistów i mnichami, trzymane jest na wodzy przez warowny zamek i liczną osadę woyska, składającą się z dwóch batalijonów i półku milicyi miasta Burgos.— Już bliżéy Saragossy, okolica jest nieco mniéy bespieczną. Gdy przed wczoray przybyliśmy do bram miasta Jerves, stojący tam żołnierze chcieli już do nas dać ognia, w domniemaniu że jesteśmy karliści. W mieyscu tém dowiedzieliśmy się, że partyzant Carnicer dniem piérwéy, kilka pobliskich wsi zrabował; nazajutrz dano nam woyskową zasłonę, aż o milę drogi za miasto. Półkownik królowéy Rebollo, ściga w Arragonii bandę składającą się z 1000 ludzi: — wysłano także przeciw niey oddział woyskowy z Walencyi.— Wczoray nadeszła tu do Saragossy wiadomość, że Zumalacarreguy z 6000 ludzi, przez okolicę Sorra, wdarł się do Kastylii; co wielką trwogę wznieciło, ponieważ przewidywano, że tam licznych znaydzie stronników, tym bardziey, że jak słychać, znayduje się przy nim Don Carlos, którego zamiarem jest przedrzeć się aż do Madrytu. Wczoray atoli wieczór, kapitan jeneralny zapewniał, że odebrał wiadomość, iż właśnie Zumalacarreguy powrócił za Ebro, nabrawszy podostatek żywności. — Cała siła zbroyna królowéy działająca przeciwko niemu, nieprzechodzi 8000 ludzi.

WIADOMOŚCI Z POPRZEDNICH POCZT.

Lipsk 27 *Października.* Miasto nasze liczy teraz 100 księgarni. Do wielkiey księgarni Brockhausa, w którey pracuje 30 prass zwyczaynych i szybkich, przybyła jeszcze prassa parowa.

Frankfort 27 *Października.* Mówią tu, iż dyplomatyczne stósunki ze Szwaycaryą zupełnie będą przerwane, jeźli Szwaycarowie nie rozwiążą klubów niemieckich rewolucyonistów, istniejących szczególniey w Bern, i jeźli nie położą końca stowarzyszeniom rzemieślników, przez kluby te zawiązanym. Rząd austryjacki polecił już swemu pełnomocnikowi, aby nie wdawał się w żadne stosunki z kantonem Bern. Inne mocarstwa myślą naśladować to postępowanie. Jak daléy będzie trudno przewidzieć. W roku przyszłym kanton Bern zostanie kantorem rządzącym Szwaycaryą, ponieważ czas działalności kantonu Zürich już upływa.

Haga 21 *Października.* Na wczorayszey sessyi drugiey izby stanów powszechnych, minister skarbu podał projekt do prawa względem budżetu na rok 1835, i miał mowę, którey treść jest następująca: »Nadeszła znowu chwila, kiedy, stosownie do przepisów prawa zasadniczego, ma bydź podany budżet. Polityczny stan rzeczy mało się w prawdzie odmienił; rząd jednak przekonany, iż mimo wszelkich swych usiłowań położenia końca zwikłaniom, w jakich się kray znayduje, nie może go jeszcze pozyskać, uczuł potrzebę urządzenia interessów krajowych tak, aby naród niderlandzki coraz bardziey pokładał ufność w swoim rządzie, a rząd był tym sposobem w możności utrzymania honoru i godności kraju. Przystępując do rzeczy, mniemam, iż wypada mi naypierwey uczynić trzy ogólne uwagi. Pierwsza tyczy się częściowego wykupienia 5. procentowych papierów skarbowych, postanowionego dawnieyszemi prawami. Mniemał rząd, iż tego wykupienia nie może jeszcze proponować, gdy umorzenie długu z jedney strony, musiałoby za sobą pociągnąć powiększenie go

z drugiey, i dla tego wykupienie to może jeszcze do późnieyszego czasu bydź odłożonem. Druga uwaga ściąga się do Syndykatu, któremu polecono zapłacenie 5cioprocentowych rent, przypadających w końcu grud. r. b. Rząd nie wątpi bynaymniey o obowiązku Belgii w przyjęciu części tego długu; lecz wzbranianie się dopełnienia tegóż obowiązku z naszey strony, nie zgadzałoby się z interessem i stałym kredyten niderlandów. Trzecia uwaga tyczy się zapowiedzianego zmnieyszenia wydatków, które mimo powiększonego od roku 1830 ciężaru długów i obowiązku płacenia prowizyi, wynosi jednak 4½ milijonów złotych.» Minister mówił potem o wypadkach pojedynczych wydziałów. Na wydział spraw wewnętrznych żądał 170,000 złotych mniey, niż dotychczas. Wydatki marynarki zmnieyszą się o 1,750,000 zł. a wydatki wydziału skarbowego o milion zł. Na wydział woyny wyznaczono 11 milionów, a w roku zeszłym było 12,100,000 zł. Względem dochodów oświadczył minister, iż do podatku osobistego żąda tylko dodatku 25 procentu, zamiast 30 jak było w roku przeszłym; podobnież zmnieyszy się opłata od patentów, akcyzą, i wpisy. Dochody z osad wschodnio-indyjskich mają wynosić milion więcey, niż w roku zeszłym. W końcu powiedział minister: »Jakiż jest wypadek tych wszystkich działań? Nie inny, jak ten, iż mimo wszelkiey niesłuszności, jakiey doznaliśmy, znaczenie nasze i godność zostały nie tykalne. Nie myślmy i teraz o czém innéın, jak o dobru oyczyzny, bo czyliż lepszy cel mieć można, jak szczęśliwość kraju i narodu, którego sławę chcemy podać przyszłym pokoleniom? Tak wspólnie z królem i narodem cieszmy się, że w śród zmian w innych krajach, nie tylko się utrzymaliśmy, lecz oraz z tego, co stanowi wolny i niepodległy naród, nic nie utraciliśmy.»

Madryt 15 *Października.* Królowa rejentka znayduje się ciągle w Pardo, i zdaje się, że nie tak prędko przybędzie do tuteyszéy stolicy. Między nią a infantem D. Francisco ma panować niejakie poróżnienie.

Niektórzy zapewniają, iż Pan Ricardo, reprezentant Pana Ardouin, który żył poufale z ministrem skarbu, postrzega teraz, iż ta poufałość zmnieysza się: i dla tego usuwa się od nowéy pożyczki. Brak 60 milijonów realów oburzył oppozycyą, która na dzisieyszém swojém zgromadzeniu uznała, iż nie byłoby tego braku, gdyby rząd chciał rzeczyście zaprowadzić system oszczędności. Mniemają, iż opozycya przełoży swoje widoki izbie, czego skutkiem bydź może, iż Panowie Zarco del Valle i Moscoso złożą urząd. Słychać, iż P Arguelles ma objąć ministerstwo spraw wewnętrznych; inni atoli przeznaczają Pana Gil de la Cuadra na ten urząd. Ministrem woyny ma bydź Valdes lub Alvaro Guerro.

Na sessyi izby prokuradorów d. 13 b. m zaymowano się prawem względem przypuszczenia cudzoziemców do urzędów cywilnych i woyskowych. Pan Trueba oświadczy się przeciw temu projektowi. Gdy izba jednomyślnie postanowiła wziąść petycyą w téy mierze pod rozwagę, przeczytano więc piérwszy jéy artykuł w osnowie następującéy: »Żaden cudzoziemiec nie może bydź naczelnym dowódcą potęgi lądowéy i morskiéy, jazdy lub piechoty gwardyi królewskiéy, ani vicekrólem, ani jeneralnym kapitanem prowincyi lub osady, ani posłem, ani sekretarzem stanu, radcą królewskim, członkiem wyższych sądów, lub jeneralnym dyrektorem jakiego wydziału administracyjnego, jakiekolwiek miałby zdolności, i jakiekolwiek przysługi uczyniłby dla kraju, jeżeli w skutku propozycyi króla na mocy osobnego prawa, nie otrzyma naturalizacyi. Sciąga się to do każdego cudzoziemca, któremuby ministrowie chcieli dać jaki urząd z wyżéy wymienionych.» Artykuł ten został przyjęty po krótkich rozprawach. Podobnież przyjęto 2gi artykuł następujący: »Żaden cudzoziemiec nie może bydź dowódcą hiszpańskiéy dywizyi lub brygady, albo też flotty, lub dowódcą twierdzy, albo

służyć w gwardyi królewskiéy, jeźli nie zostawał 25 lat w rzeczywistéy służbie, rachując w to woynę z Napoleonem i kampanią 1833, byleby polityczne i woyskowe życie jego było nienaganne.» Trzeci artykuł tak brzmi: »Zaden cudzoziemiec nie może otrzymać stopnia woyskowego, zaczynając od szefa batalijonu do porucznika 2giéy klassy, jeźli niesłużył 15 lat w potędze lądowéy lub morskiéy, przy nienaganném sprawowaniu się polityczném i woyskowém.» Przyjęto oraz ten artykuł równie jak 4ty następujący: »Żaden cudzoziemiec nie może bydź przypuszczonym do jakowego urzędu w wydziale administracyi, jeźli nie mieszkał 25 lat w Hiszpanii, nie ożenił się z Hiszpanką, i nie ma dzieci, lub jeźli nie służył dziesięć lat w armii, byleby postępowanie jego było przyzwoitém.»

Lizbona 11 *Października.* Xiąże Palmella podał stanom projekt do prawa względem odpowiedzialności ministrów, którego główny artykuł jest następujący: »Ministrowie i sekretarze stanu są według prawa odpowiedzialnemi: 1) za wszystkie postanowienia władzy wykonawczey przez nich podpisane; 2) za wszystkie postanowienia poparte ich kreskami w radzie, na którey są roztrząsane; 3) za wszystkie postanowienia, których nawet w radzie nie popierali, skoro nie składają urzędu, gdy rozstrzygnienia względem ważnych przedmiotów są przyjęte większością.»

Gdy P. Mendizabal wyjeżdżał z Portugalii, królowa napisała do niego list, dziękując mu za przysługi uczynione tak zmarłemu jey oycu, jakoteż narodowi portugalskiemu, i wzywając go, aby i nadal jako ajent skarbowy portugalski w Anglii, służył jey i rządowi z tąż samą gorliwością.

Sztokolm 21 *Października.* Król Jmć mianował barona Ohsson nadzwyczaynym posłem i pełnomocnym ministrem przy dworze pruskim, w mieysce zmarłego P. Brondel.

Wczoray dał król Jmć posłuchanie cesarsko-rossyjskiemu jenerałewi xięciu Menżykow, i z rąk jego odebrał pismo N. Cesarza Jmci Wszech Rossyi. Poczem wspomniony xiąże był przedstawiony Królowey oraz Królewiczowi następcy tronu i małżonce jego, a następnie miał zaszczyt bydź na obiedzie familijnym u Króla Jmci.

Cholera tak w tuteyszey stolicy, jako też w całym kraju, jeźli nie zupełnie jeszcze ustała, to przynaymniey rzadko kto na nię umiera.

Konstantynopol 23 *Września.* Flotta angielska odpłynęła z pod Vurla dnia 10 b. m. dla krążenia po morzu. Oczekuje statku parowego z Londynu; poczém wróci do dawnego swego stanowiska.

Nauplia 27 *Września.* Ciągle odbywa się śledztwo przeciw uczestnikom ostatniego spisku. Odkryto już ważne okoliczności. Miano zamiar wzniecić woynę domową, a centrum poruszenia było w Nauplii, równie jak w Lipcu 1833 i w Maju 1822, skąd kierowano wszystkiém, i tu oraz na pewnym zagranicznym okręcie, synowcowie Plautusa przed wyjazdem swoim do Arkadyi, otrzymali instrukcye. Rzecz była rozciągle i systematycznie ułożoną. Powstańcy mieli w massie weyść na równinę Argos, a potém stronnicy ich w Nauplii, mieli zacząć mordy i podpalania. Miano odebrać życie członkom rejencyi i wszystkim cudzoziemcom. Tak zeznał Rayis, były wydawca Chronos.

Doniesienia.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

D. 8 — 10 Listopada.

Gielecki Ferdynand Ob. z Polski. — Bauduczowa Anastazya z P. — Goldblum kupiec z P. — Rożycki Erazm Ob. z Galicyi. — Dembinska hrabina z G. — Schmidt Bernard piwowar z Pruss. — Srednicki Ludwik Ob. z Polski. — Pęczkowski Paweł Ob. z P. — Stanowski Józef Ob. z P.

WYJECHALI Z KRAKOWA.

Nikorowicz Adam Ob. do Galicyi.